

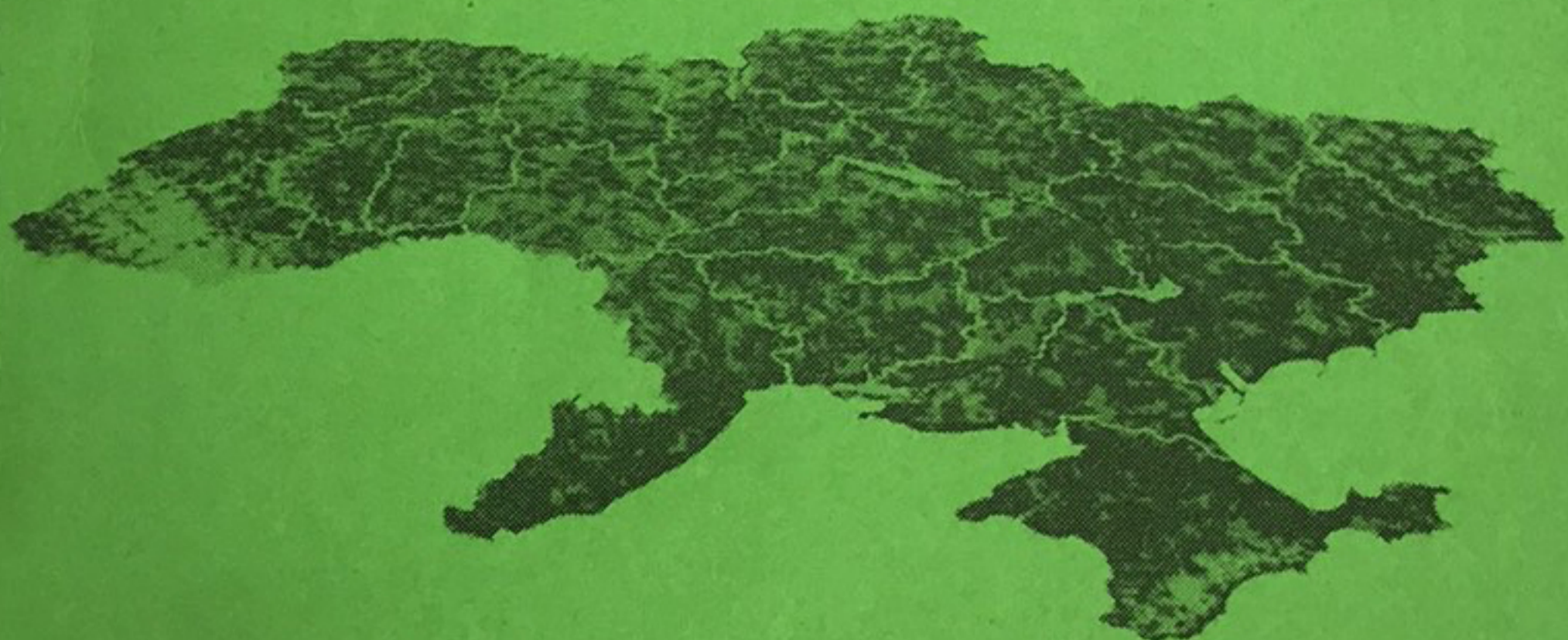
Західноукраїнська організація

“Центр правничих ініціатив”

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

14-15 червня 2019 р.

Львів

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Гончарук О. О. ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН	7
Жовтобрюх Б. С., Бахновська І. П. ПРАВОВА КУЛЬТУРА СУСПІЛЬСТВА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ.....	9
Невзорова І. В. ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ПРАВОВА СВІДОМІСТЬ НОТАРІУСА.....	12
Пенькова Т. І. ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ.....	
Струць Ю. А. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРАВА ЛЮДИНИ ЯК ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	17
Чорнойван В. А. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО: ОСНОВНІ СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ	20
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО	
Замула Д. А. КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА	23
Олійник І. О. ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНСТВА В УКРАЇНІ	25
Піфко О. О. ЗАКРІПЛЕННЯ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ОКРЕМИХ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	28
Степанюк В. О. СКАСУВАННЯ ДЕПУТАТСЬКОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ.....	31
Стешенко Р. Ю. ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ДЖЕРЕЛ МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	34
Сябро М. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ВІЛЬНОГО ТА РІВНОГО ВИБОРЧОГО ПРАВА НА ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ	37
Якименко К. П. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	39
Яценко К. В. АДВОКАТ ЯК СУБ'ЄКТ НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ	42

систематичності, а також підвищення авторитету державної влади, вдосконалення законодавства можна буде досягти стабільного підвищення рівня правової культури як окремого громадянина, так і суспільства в цілому.

Література:

1. Власенко В. П. Генезис поняття «правова культура» у працях вітчизняних та зарубіжних вчених. *Часопис Академії адвокатури України*. 2010. № 4. С. 1-7.
2. Голосніченко І. Правосвідомість і правова культура у розбудові Української держави. *Право України*. 2005 № 4 С. 24-25.
3. Третяк С. Правове забезпечення правової культури населення як умова створення основ громадянського суспільства. *Право України*. 2005 № 4. С. 26-28.
4. Макарова О. В., Крилова Ю. І., Проблеми формування правової культури в українському суспільстві. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 18. 2015. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_018_2015_30_16...
5. Чорнодід Г.С. Формування правосвідомості в Українському суспільстві. *Сталий розвиток гірничо-металургійної промисловості*. С. 3-5. URL: http://ktu.edu.ua/Files/filos_stat/18.pdf.

Невзорова І. В.

аспірант кафедри правових дисциплін

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ПРАВОВА СВІДОМІСТЬ НОТАРІУСА

Професійна діяльність нотаріуса характеризується його правовою культурою та правовою свідомістю.

В юридичній літературі поняття «правової культури» розглядається вченими по-різному. Так, Ю.А. Ведерніковим визначає правову культуру як систему правових цінностей, що відповідають рівню досягнутого суспільством правового прогресу і відображають у правовій формі стан свободи, інші соціальні цінності (об'єктивне і суб'єктивне право, правові принципи, правомірна поведінка, законність та правопорядок). Правова культура особи – це властивість, що характеризується загальною повагою до права, достатнім знанням змісту його норм і вмінням їх реалізовувати [1, с. 205-206].

Правова культура за В.М. Субботіним характеризується як різновид загальної культури, що складається з духовних і матеріальних цінностей, які належать до правової дійсності; входить лише те, що є в правових явищах прогресивного, соціально корисного і цінного; є не лише результатом, а й

способом діяльності (духовна правова культура – це спосіб мислення, норми і стандарти поведінки) [2, с. 295].

Щодо правової культури О.В. Зайчук висловлює думку, що вона є однією із форм прояву правосвідомості, змістом якої є сукупність знань про право; охоплює матеріальну і духовну сторони буття суспільства і, як явище соціальне, відображає якісний стан правового життя суспільства на кожному етапі його розвитку [3, с. 560].

Ми схильні дотримуватись думки Почтового М.М., який наголошує на тому, що правова культура – це сукупність знань про право та правову дійсність, які особа накопичує в процесі життя. І від того, більше їх чи менше, визначають рівень культури людини. Деякі автори виділяють у правовій культурі також діяльність людини у зв'язку із накопиченими знаннями. Але, визначаючи ступінь правової культурності, оцінюються саме знання особи про право, а вчинки людей характеризуються з точки зору їх правомірності чи протиправності [4, с. 17-20].

З цього слідує, що правова культура нотаріуса є його система знань про право. Саме правова дійсність є об'єктом діяльності нотаріуса, зокрема і вчинення нотаріальних дій. Завдяки обраній професії, нотаріус має можливість щоденно підвищувати рівень своєї правової культури. Цього від нього вимагає професійний обов'язок.

Невід'ємною від правової культури нотаріуса є його правова свідомість, яка вченими аналізується по-різному.

Так, на думку О.В. Зайчука, правова свідомість – це психічне відображення правової дійсності, дозволяє суб'єктам впливати на соціальну дійсність. Компоненти: знання про існуюче право, оцінка права, модель відповідної правової поведінки. Етапи: знання права – ставлення до права – здійснення правової поведінки [3, с. 553-555].

Ю.А. Ведерніков пропонує наступне трактування поняття «правової свідомості» – це система відображення правової дійсності у поглядах, теоріях, концепціях, почуттях, уявленнях людей про право, його місце і роль у забезпеченні свободи особи та інших загальнолюдських цінностей [1, с. 198].

На думку В.М. Субботіна правова свідомість – це явище ідеальне, безпосередньо його спостерігати неможливо. Воно являє собою сферу чи зону свідомості, що відбиває правову дійсність у формі юридичних знань та оцінного ставлення до права і практики його реалізації, соціально-правових установок і ціннісних орієнтацій, що регулюють поведінку людей у юридично значимих ситуаціях [2, с. 297].

У розглянутих вище думках авторів простежується спільна думка про те, що правова свідомість являє собою поєднання ідеологічного, психологічного та поведінкового аспектів. Це неправильно. Адже, правова свідомість характеризується відношенням особи до права, тобто через психічну сторону: переживання, емоції тощо. Сама ідеологія вже сформована та вкладена у зміст правової норми, яку особа сприймає через правову свідомість. Це ідея, що має певну мету, досягнення якої було передбачено законодавцем як бажаний результат. У зв'язку з цим, «ідеологію» необхідно виключити із розуміння

поняття «правової свідомості». Тому, під правовою свідомістю особи слід розуміти її відношення до дійсності з урахуванням правових знань, яке виражається у емоціях, переживаннях, стражданнях тощо [4, с. 17-20].

Правова свідомість нотаріуса відзначається подвійним характером. Перш за все, це переживання, емоції самого нотаріуса з приводу власного ставлення до правової дійсності. З іншого боку, правова свідомість нотаріуса постійно піддається (здійснює) впливу з боку правової свідомості, наприклад, клієнта. Важливим в цьому аспекті є моральна стійкість та високий професіоналізм нотаріуса. Це дозволяє об'єктивно оцінити ситуацію, що склалася і абстрагуватись від впливу суб'єктивних чинників.

Отже, аналіз думок вчених-теоретиків щодо питань правової культури та правової свідомості нотаріуса підтвердив наше припущення про їх ключову роль у формуванні професійної діяльності нотаріуса. Завдяки обраній професії, нотаріус має можливість щоденно підвищувати рівень своєї правової культури. Цього від нього вимагає професійний обов'язок. І це на пряму впливає на стійкість його правової свідомості до оточуючих «професійних факторів».

Література:

1. Ведерніков Ю.А., Грекул В.С. Теорія держави і права: Навчальний посібник. – 4-е вид., доп. і перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с.
 2. Теорія держави і права: Навч. посіб. / В.М. Субботін, О.В. Філонов, Л.М. Князькова, І.Я. Тодоров. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
 3. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
 4. Почтовий М.М. Про співвідношення понять «правової свідомості» та «правової культури» / М.М. Почтовий // Юридична Україна. – 2009. – № 11-12. – С. 17-20.
-

Пенькова Т. І.
студентка кафедри права

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Вінниця, Україна*

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Перехід України в Європейське співтовариство має на меті перш за все формування високого рівня правової культури та правосвідомості. Натомість в нашій державі ще не зникли елементи такого несприятливого явища, як